

BONT ALLERLEI

Magazine IVN Alphen aan den Rijn 1 - 2023
jaargang 44

ivn natuur
educatie
Alphen aan den Rijn

Het leven gaat door en wij dus ook

Misschien is dat wel de belangrijkste les die we uit de natuur kunnen leren: dat het leven altijd weer zijn weg vindt, in het ritme van de seizoenen. Laten we daarop vertrouwen wanneer we geconfronteerd worden met onvoorziene en onzekere omstandigheden.

Gelukkig zijn er andere dingen waarover u wél controle hebt, maar dan moet u ze wel op tijd regelen. Denk aan een (levens)testament, goede huwelijkse voorwaarden of een schenkingsregeling. U weet dan zeker dat de zaken worden afgehandeld zoals u dat wilt.

Vindt u dat ook een geruststellende gedachte? Dan bent u natuurlijk van harte welkom bij ons op kantoor.

Kroes en Partners Notarissen & Adviseurs
Voor nu en later

12-13 Beter Bereikbaar Gouwe blijft ons bezighouden

20 Hoe houden we het water onder controle

19 IVN Nieuwjaarswandeling druk bezocht

Tot en met 31 januari heeft IVN Alphen aan den Rijn de volgende nieuwe leden mogen verwelkomen:

Harry Ramler
Simone Zaal-Bos
Gerda Muller
Sunil Lal
Gerard Steen
Jonna van der Meijden

En verder:

- 04 Van het bestuur
- 05 Verslag ALV 7 december 2022
- 06 Vrijwilliger bij IVN Maarten Hooghiemstra
- 08 Finale NGO nadert
- 10 VLB – winterwerk
- 11 Gelezen
- 14 Aan de slag voor egels en vogels
- 15 Cadeaufeest voor de Vlinders
- 16 Markermeer en Oostvaardersplassen
- 18 Uitsterven en de evolutionaire betekenis
- 19 IVN Nieuwjaarswandeling
- 21 IVN Vogelwerkgroep op pad
- 22 Informatie Bezoekerscentrum de Veenweiden
- 24 Roerdompen in het Bentwoud
- 26 Agenda
- 29 Contactgegevens Bestuur en Werkgroepen
- 30 Colofon/Bij de Cover

BONT ALLERLEI DIGITAAL?

Lees Bont Allerlei ook online. <https://www.ivn.nl/afdeling/alphen-aan-den-rijn/bont-allerlei>

Wie Bont Allerlei voortaan digitaal wil ontvangen stuurt een mailtje naar secretarisivnalphenaandenrijn@ivn.nl o.v.v. 'Bont Allerlei liever digitaal'.

Glaasje water

Het jaar 2023 is erg nat begonnen waarschijnlijk weer een nieuw weerrecord. De waterschappen hebben nu geen moeite met hun buffers vol te maken voor een droge zomer. Het klimaat en de extremen nemen hand over hand toe en worden steeds onvoorspelbaarder. Nu wordt er al een tijd gevraagd om meer waterbergingen, laten we hopen dat meer mensen een waterberging in hun tuin gaan maken. 'Tegels eruit' wordt al een tijdje gevraagd en de noodzaak hiervan wordt steeds duidelijker. Met al dat hemelwater nu is het raar dat onze waternota duurder wordt. De waterleidingbedrijven hebben ook al gemeld dat het niet vanzelfsprekend blijft dat we genoeg drinkwater hebben in de toekomst. Dus ook dit vraagt onze aandacht bijvoorbeeld door minder drinkwater te verspillen.

De Vlinders hebben zaterdag 14 januari weer geknutseld vuil geraapt en vuilnis gesorteerd. 23 enthousiaste kinderen deden hieraan mee. Volwassenen kunnen ook wel een cursus afval sorteren gebruiken. Het dak van het Bezoekerscentrum De Veenweiden krijgt dit jaar ook nieuwe zonnepanelen dus ook het BC is met het klimaat bezig. Wij als IVN-ers doen dit veelal al maar laten we op dit gebied onze lokale IVN-stem laten horen en de omgeving erin meenemen. Laten we hopen dat de natuur ons de tijd geeft om nog meer mensen te activeren voor een schonere omgeving, droge voeten, waterbuffers en klimaatneutraal te worden.

Laten we er een glaasje water op nemen of iets anders.

Het wordt weer een mooi IVN-jaar ik voel het aan mijn .
....

Groetjes Antoon Zonneveld
Algemeen Bestuurslid

Algemene Ledenvergadering 7 december 2022

Tekst en foto's: Irma Brugmans

Op 7 december 2022 werd de najaars Algemene Ledenvergadering gehouden van IVN Alphen aan den Rijn. Belangrijke onderwerpen waren het Jaarplan 2023, Begroting en Contributie 2023. Daarnaast werden jubilarissen gehuldigd.

Jaarplan 2023

De werkgroep Milieu en Planologie krijgt het druk komend jaar. Gemeente Alphen aan den Rijn heeft de nodige plannen die de aandacht van de werkgroep vragen. Denk daarbij aan plannen voor 's Molenaarspad, het Klimaatbos en de wijzigingen bij entree Park Zegersloot. IVN landelijk gaat over naar een nieuw contentmanagementsysteem voor de website, waardoor het makkelijker wordt om lokaal de website bij te houden. De website wordt ook vernieuwd. Genereren van aandacht in de lokale pers voor het lezingen- en excursieprogramma blijft een punt van zorg. In juni doen de Natuurgidsen in opleiding examen. Ook zal in 2023 de voorbereidingen worden getroffen voor het 50-jarig jubileum van IVN Alphen aan den Rijn in 2024.

Begroting en contributie 2023

De ALV gaat akkoord met de contributieverhoging van 1 euro. De afgelopen 3 jaar is geen contributieverhoging doorgevoerd. IVN Alphen aan den Rijn volgt hiermee ook het landelijk voorstel. Contributie voor lokale en landelijke leden blijft daardoor gelijk. De penningmeester heeft een sluitende begroting op kunnen stellen op basis van 300 betalende leden. Dit is iets minder dan het aantal betalende leden nu. De trend is landelijk dat 25% van de Nederlanders zijn lidmaatschap heeft opgezegd. Gelukkig heeft IVN Alphen aan den Rijn daar (nog) geen last van en zelfs een hele trouwe ledenschare. Ook de begroting wordt akkoord gegeven door de ALV.

10 jubilarissen

In 2022 had IVN Alphen aan den Rijn maar liefst 10 jubilarissen. Stef Strik en Louise Harmsma waren 25 jaar lid, 40 jaar lid waren de leden Jan Bal, Marjan Dorsman, Henk Jan Habermehl, Peter van de Werken, Jan Groenheiden, Marja Dieho en Chris Kempenaar. Op een na kregen ze tijdens de Algemene Ledenvergadering op 7 december een bloemetje en een zilveren of gouden speldje. Speciale aandacht voor Wim Looyé, die maar liefst 60 jaar lid is van IVN. Ter herinnering hieraan krijgt hij een speciaal herinneringsglas met '60 jaar lid IVN' erin gegraveerd met een fles wijn. Op de foto de jubilarissen met uitzondering van Louise Harmsma, die kon niet aanwezig zijn. Zij heeft later de bloemen en speldje ontvangen, zie inzet foto.

Huishoudelijk Reglement

In het Huishoudelijke reglement zijn een drietal wijzigingen doorgevoerd. De teksten inzake contributie-inning zijn aangepast aan de nieuwe wijze van inning (landelijk), bij rooster van aftreden is flexibiliteit ingebouwd om de zittings- termijn te kunnen verlengen om te voorkomen dat voorzitter, penningmeester en/of secretaris tegelijkertijd aftreden; en als laatste dat berichten inzake ALV ook in de nieuwsbrief kunnen worden vermeld.

Even voorstellen: Maarten Hooghiemstra

Tekst: Irma Brugmans / Foto's: Irma Brugmans en Maarten Hooghiemstra

Profiel Maarten:

Paspoort	Maarten Sijbrand Hooghiemstra
Geboren	6 maart 1979
Opleiding	VWO, PaBo Domstad, Onderwijswetenschappen in Leiden
Woonplaats	Alphen aan den Rijn
Relatiestatus	Geregistreerd partnerschap
Kinderen	1 dochter 10 jaar
Huisdieren	nee
Motto	Wacht niet te lang, zet die stap gewoon
Hobby's	Muziek luisteren, motorrijden, lezen, padel spelen en wandelen
Vrijwilligerswerk	Coördinator Fladderaars (jeugd groep IVN) en vuil prikken bij 'Alphen schittert' (en volleybaltrainer in een ver verleden)
Vrijwilliger bij IVN	Sinds 2020

Maarten in het kort

Maarten Hooghiemstra is afgelopen najaar gestart als coördinator van de Fladderaars. De jeugdleden van IVN Alphen aan den Rijn tussen de 8 en 12 jaar. 'Eigenlijk was het niet zo'n goed moment om te starten met dit vrijwilligerswerk', begint Maarten. 'Ik was met de Natuurgidsenopleiding (NGO) bezig en was ook met een nieuwe baan begonnen. Maar ja, Gerda vroeg of ik een keertje wou komen praten en dan weet je het eigenlijk ook wel. Ik vond het ook te leuk en belangrijk om te laten lopen.' Dit is Maarten ten voeten uit. Geen uitgestippeld pad, maar op het moment zelf beslissen naar links of naar rechts. Voelt het goed of niet. Is er iets nieuws te ontdekken of te leren? En dan bij voorkeur de kant op waar anderen niet naar toe gaan. Iets wat ook in zijn muziekvoorkeur naar voren komt: techno en metal, toch niet echt makkelijke muziek. 'Misschien kies je een keer fout, nou daar leer je ook weer van.

Soms zou hij sommige mensen wel uit hun stoel willen porren, zo vastgeroest, omdat ze nu weten wat ze hebben en geen "risico" durven nemen.

Dat patroon is ook te zien in zijn loopbaan tot nu toe. Begonnen als Basisschoolleraar, maar na een paar jaar is het tijd voor een volgende stap. Vervolgens beleidsmedewerker bij het samenwerkingsverband in Den Haag geworden. Ook interessant, maar uiteindelijk wilde hij toch minder achter een computer zitten. Werken met mensen, kinderen is toch wel heel erg leuk en is hij terug het onderwijs in gegaan bij basisschool De Tweeklank in Hazerswoude Rijndijk. Dat voldeed weer aan het aspect samenwerking maar toch wilde Maarten weer nieuwe uitdagingen aangaan. Dat is nu (voorlopig 😊) opgelost met zijn nieuwe baan bij De VU in Amsterdam. Daar is hij gestart als werkgroep docent bij de Academische PaBo. Daar leren studenten het vak van basisschoolleraar en

halen tegelijkertijd hun bachelor pedagogische wetenschappen. In zijn functie begeleidt hij werkgroepen groepsgewijs de materie nog beter te doorgronden en uit te diepen.

Maar hoe kijk je nu terug op een half jaar Fladderaars? 'De werkgroep Fladderaars is gewoon een heel leuk team van ongeveer 10 personen. Samen bedenken we steeds nieuwe activiteiten om de kinderen een leuke ochtend te bezorgen. Dat is ook wel een uitdaging. Centraal staat iets leren gecombineerd met plezier maken. Het zijn stuk voor stuk allemaal bijzondere kinderen, onderzoekend, ze staan open voor allerlei zaken, zijn creatief in denken en doen. In de activiteiten die we organiseren kunnen ze ook veel van hun fantasie kwijt. Ze kunnen zich nog verwonderen.'

'Het buiten zijn en buiten spelen voor kinderen is zo belangrijk. Mijn dochter had laatst een presentatie voor school gemaakt over het verschil in hersenactiviteit bij wandelen (veel) en bij bankzitten voor de TV (weinig). Dat zegt al zoveel. Ze was een beetje terughoudend om deze dia te laten zien, omdat ze hiermee zelf een belangrijke reden gaf om mee te moeten wandelen, haha! Ik hoop dat mijn dochter later zegt dat ze veel van haar vader heeft meegekregen en hoe belangrijk het is om buiten te zijn en te genieten van de natuur. Ze weet nu al zoveel meer dan ik op deze leeftijd. Nu gaat ze niet altijd meer juichend mee (ze is 10 jaar), maar als baby ging ze in de Ardennen elke vakantie mee in de rugwandelzak en later maakten we van het wandelen een spelletje. Ook op vakantie gaan we altijd naar campings met een groene omgeving.'

Vanuit huis heeft hij de aandacht voor de natuur niet zozeer van zijn ouders meegekregen, maar hij was veel buiten. 'Op mijn achtste ben ik in Alphen komen wonen aan de Veldbloemweg. Daar is Park Zegersloot praktisch je achtertuin. Daar was ik veel met mijn vriendjes en oudere broer te vinden. Een mooi gebied om te ontdekken.'

En ontdekken doet hij nog steeds. Als NGO-cursist heeft hij de opdracht een stuk land een jaar lang te observeren. Zijn gebiedje is de Kruiskade (ligt aan de zuidkant van Alphen evenwijdig aan het Spookverlaat). 1x in de 2 weken loopt hij daar langs en noteert hij in zijn dagboek wat zijn natuurbeleving is van het gebied. Alle seizoenen, alle weertypes, verschillende momenten van de dag: 's morgens vroeg, 's avonds laat, tijdens de schemering. Steeds valt er wat anders te zien. Als de winter op zijn eind loopt, zie je dat alle planten en bomen hun eigen tijd van bloeien hebben.

Totdat het in de zomer zo vol staat, dat je je niet meer kan voorstellen dat het 's winters kaal is geweest.

Maarten heeft zich verdiept in de ontstaansgeschiedenis van het gebied. Zoals het er nu ligt is het al 4 eeuwen oud. Aan het eind van de middeleeuwen was de (Oude) Rijn wat de snelweg nu is. De rest erom heen was nat en drassig. Dat is men op een gegeven moment droog gaan maken, maar om te voorkomen dat het water van de burens weer in stroomde zijn er kades aangelegd. De Kruiskade is daar een van. Als je op google maps kijkt kun je de mooie rechte stukjes kavels zien, die er nog liggen en de Kruiskade daar dwars op.

Ook is Maarten fan van vuilprikken. Maandelijks gaat hij met een groep mensen op pad om Alphen schoner te maken. Een overblijfsel van de World Cleanupday van drie jaar geleden. Toen heeft hij samen met een aantal mensen 'Alphen schittert' opgericht. Alphen schittert organiseert elke laatste zondag van de maand een locatie om schoon te prikken. 'Het is dankbaar werk. Lekker buiten, mindfull en het geeft een bevredigend gevoel. Je moet alleen als je gaat wandelen, die mindset uitzetten. Anders zie je alleen maar afval om mee te nemen uit het bos.' En om maar gelijk reclame te maken: je kan je aanmelden via alphenschittert@gmail.com of volg ze op facebook.

De finale nadert

Nog een paar bijeenkomsten en excursies

We naderen het einde van de opleiding. Tot en met begin april hebben wij nog bijeenkomsten en excursies. Rond 18 maart starten wij met de proef eindpresentaties. Iedere deelnemer verzorgt in juni een eindpresentatie van ca. 30 minuten. De komende excursies gaan naar Zeeland, waar we trekvogels gaan bekijken. In februari gaan we met de polderwachter Marcel Bleker op pad en bezoeken wij een biologische boerderij. Ook gaan we nog op zoek naar reptielen en amfibieën. En dan hebben wij nog een einddag op en rond de plassen tegoe. Maar als team zijn we heel trots dat we anderhalf jaar met deze enthousiaste deelnemers hebben mogen werken. Dat we ze mee hebben kunnen nemen in het beleven van de natuur.

Stageverslagen

Alle deelnemers hebben een gebied gedurende vier seizoenen gevolgd. Hun bevindingen leggen ze ook vast in een verslag. Vaak wordt er gekozen voor een gebied in hun eigen omgeving. Of een gebied waar ze zelf graag komen.

Monique Kinkel observeert het pad langs de Wijde Aa. Vroeger als kind al met haar ouders (haar moeder legde al heel veel vast) en nu met man, hond en kinderen. Op de fiets, wandelend, zwemmend of met de boot. Een gebied dat haar heel dierbaar is. Zij schreef over dit gebied in het voorjaar. Observaties die wij nu ook kunnen zien: *"In de berm groeit groot en klein hoefblad. Je zou denken dat ze vanwege de naam op elkaar lijken of familie zijn. Maar niets is minder waar. Klein hoefblad heeft goudgele bloemen. In het vroege voorjaar zijn het net kleine zonnetjes in het gras. Elke bloemstengel heeft zo'n geel bloemhoofdje. De plant is eenhuizig. Na de bloei zie je witte vruchtpluisjes met aan elk pluisje een dopvruchtje of nootje. De Nederlandse naam heeft te maken met de vorm van het blad, het lijkt op een paardenhoef. Klein hoefblad biedt in het vroege voorjaar stuifmeel voor insecten. Hier zie je een strontvlieg op het bloemetje van klein hoefblad. Groot hoefblad heeft paars-rose bloemen. De plant is tweehuizig, dat wil zeggen er zijn mannelijke en vrouwelijke planten. Deze mannelijke en vrouwelijke populaties groeien vaak niet bij elkaar in de buurt. Groot hoefblad houdt van vochtige tot natte, voedselrijke, soms kalkrijke grond, vaak aan de waterkant. De naam petasites komt van het Griekse petasos wat breedgerande hoed betekent. Groot hoefblad heeft namelijk zulke grote bladeren dat je ze wel als parasol kunt gebruiken. Wat beide planten gemeen hebben, is de vorm van het blad en het feit dat ze bloeien voordat ze bladeren hebben. Zogeheten naaktbloeiers."*

Sylvia van Wirdum kwam regelmatig botten tegen in haar gebied "Het vergeten putje" in Noorden en schreef hier het volgende over: *"Holle botten van vogels We vonden vrij veel botten tijdens het knotten van de wilgen. Na enige discussie onderling kwamen we tot de conclusie dat het een zwaan geweest moet zijn. De botten waren licht. Vogels hebben immers 'holle' botten. De botten van mensen en zoogdieren zijn helemaal gevuld met been en beenmerg. De botten van vogels zitten vol met dwarsbalkjes, die voor de stevigheid zorgen. De holtes tussen de dwarsbalkjes zijn gevuld met lucht. Sterk en licht, een skelet waarmee je dus kan vliegen. Heel logisch, ikzelf had hier nooit bij stilgestaan. De Wishbone (Vorkbeen) was een van de botten die nog geheel in tact was. Het geluksbotje. De oude Romeinen waren de eerste die het botje als een symbool van geluk zagen, wat uiteindelijk de traditie werd om het door twee personen uit elkaar te laten trekken. Diegene met het langste stuk mocht een wens doen."*

(Advertentie)

Kom kijken! Kom proeven!
Kom winkelen op de boerderij!

landwinkel

Steenwijk - Alphen aan den Rijn

Aan de Woudbrugseweg 80 in Alphen aan den Rijn vindt u de zuivelboerderij van de familie Steenwijk, natuurlijk ook met een fraaie Landwinkel op het erf! Hier vindt u heerlijke en eerlijke ambachtelijke streekproducten, onder andere de verrukkelijke zuivelproducten van eigen makelij, zoals boter en diverse soorten boerenyoghurt.

Welzijn voor de dieren staat voorop

Familie Steenwijk heeft een groot aantal koeien die dagelijks voor de nodige liters melk zorgen. Het welzijn van de dieren staat op de boerderij voorop. De koeien krijgen voer van eigen land en verblijven in schitterende, ruime loopstallen. In de zomers grazen ze in prachtige weilanden. Die zorg voor het dier proeft u in de producten!

Van alles te beleven voor de kleintjes

Wanneer u toch naar de Landwinkel gaat, breng dan meteen even een bezoekje aan de dierenweide. Kin deren kunnen kennismaken met de diverse dieren, zoals een shetlandpony, geitjes, kipjes, eenden en een ezeltje.

Op de Kake lhoeve kan uw kind zich vermaken met de speelattributen en zo spelenderwijs het leven op de boerderij ontdekken. Ook voor de leukste kinderfeestjes kunt u bij hen terecht.

Onze faciliteiten

Veehouderij | Zuivelboerderij/ Pakketten |
Streekproducten
Landwinkel Steenwijk
Woudbrugseweg 80, 2401 LT Alphen aan den Rijn
0172-51 83 16
steenwijk@zuivelboerderij.info
Openingstijden
Maandag gesloten.
Dinsdag/woensdag/donderdag: 09:00 -18:00.
Vrijdag 09:00 -21:00 Zaterdag 09:00 - 16:00
Zondag: gesloten

Winterwerk

Tekst Henk Jan Habermehl / Foto Archief VLB

In mijn vroegste jeugd, heel lang geleden, halfweg de vorige eeuw, waren er nog romantische kerst-/winterverhalen: een oud vrouwtje strompelde met een takkenbos op haar rug over een besneeuwd bospaadje, steunend en zuchtend, gebukt onder haar karige bosje brandhout en geknakt door haar diepe levensleed. En dan naderde een jonge man, haar verloren zoon die zich te lang in de boze wereld van glitter en overdaad gewenteld had, maar juist nu tot inkeer gekomen was en zijn oude moedertje zocht. Met een traan in het oog en brok in de keel probeerde ik me voor te stellen waar dat hier in de buurt gebeurd zou kunnen zijn.

En onlangs viel het kwartje [n.b. bestaat niet meer].

Nu zou oma in een flitsend trainingspak over de Toegangse kade (Zwammerdam) of het Spijkerboor (Alphen/Boskoop) hollen met oortjes in om de popzender niet te missen, met een stappenmeter en een hartslagmonitor, terwijl ze langs het

paadje allerlei mensen aan het werk zag om de vele takken tot bossen te verzamelen: stapels van 3 m lengte voor hergebruik in schoeiingen, resttakken om te versnipperen en dikke stammen, op kofferbaklengte, om besmet aardgas te vervangen. De groenwerkers lachten vrolijk om hun eigen zweet en keken meewarig naar haar getob.

En toen viel bij haar het euromuntje: Maar boys en girls, dit is veel leuker en intensiever! Ik heb geen professioneel sportadvies meer nodig! Ik ga werken bij het IVN i.c. VLB: lekker zagen en slepen, ploeteren in de macro-biotische modder, tillen van stammetjes in plaats van handgewichten, kettlebells en halters, lachen tegen de ganzen! 'Met je poten in de modder staan', daar is iedere tevreden CEO trots op, zegt hij/zij.

Welkom en tot ziens.
Henk Jan Habermehl

Wat was er de afgelopen periode te lezen over IVN en natuur in Alphen aan den Rijn en omgeving. Met de QR-code is het bericht volledig te lezen op internet. Download hiervoor een QR-scanner in de Google Playstore of Apple App Store.

23 november 2022 – Boomfeestdag met 800 bomen

Artikel over Boomfeestdag in Boskoop, waar het 800-jarig bestaan werd gevierd door op Boomfeestdag 800 bomen te planten. IVN'er en klimaatburgemeester Hans van Dam noemt het nieuwe vogelbos een aanwinst. Bron: <https://www.rodinl/alphenaandenrijn/nieuws/319229/boomfeestdag-met-800-bomen-was-zeer-geslaagd>

24 november 2022 – grondwaterpeil mogelijk verhoogd

Om o.a. bodemdaling te voorkomen wordt overwogen het grondwaterpeil te verhogen in het Groene Hart. Dit zal ook effect hebben op voorkomende kruiden en weidevogels in de Veenweiden.

Bron: <https://www.ad.nl/alphen/grondwaterpeil-mogelijk-verhoogd-dat-kan-leiden-tot-een-natte-kelder-en-minder-koeien-in-de-wei-a3ada91f/>

8 december 2022 – Waterkwaliteit slootjes matig

De meest vieze sloten bevinden zich aan de randen van het Groene Hart, dus er zijn lichtpuntjes.

Bron: <https://www.ad.nl/woerden/kwaliteit-van-slootjes-is-matig-en-het-wordt-maarlengzaam-beter-maar-lichtpuntjes-zijn-er-ook-aa262fd6/>

12 december 2022 – recordaantal jubilarissen bij IVN Alphen aan den Rijn

Maar liefst 10 jubilarissen zijn bij IVN Alphen aan den Rijn gehuldigd.

Bron: <https://www.alphens.nl/nieuws/ivn-alphen-viert-recordaantal-jubilarissen-60-jarig-lidmaatschap.html>

28 december 2022 – Groene Jonker favoriet bij vogelaars

IVN'er Stef Strik licht toe waarom natuurgebied de Groene Jonker bij de Nieuwkoopse plassen favoriet is bij vogelaars.

Bron: <https://www.ad.nl/alphen/dit-natuurgebied-in-de-regio-scoort-als-een-malle-in-europese-top-100-van-geliefde-vogelgebieden-ae4ce8c3/>

2 januari 2023 – verontrusting over oprakelen weg door Gouwebos

In kader van project Beter bereikbaar Gouwe is opnieuw de variant weg door het Gouwebos voorgesteld. IVN'er Hans van Dam vertelt opnieuw waarom dit geen goed idee is.

Bron: <https://www.rodinl/alphenaandenrijn/nieuws/324690/ingezonden-brief-boskoopse-organisaties-zijn-boos-op-gemeente-a>

15 januari 2023 – petitie red het groene hart

Natuur- en Milieufederatie Zuid Holland is een petitie gestart om het Groene Hart te redden. Zonder regie en doordacht beleid kan zo maar op korte termijn grote delen van het Groene Hart verloren gaan, zoals de unieke polders Gnephoek.

Bron: <https://petities.nl/petitions/red-het-groene-hart-van-zuid-holland?locale=nl>

Januari 2023 – Nachtvlinderen

Interview met IVN'er Nicole Bruijnen in de nieuwsbrief van de Groene Motor over het nachtvlindervirus.

Bron: <https://www.zelfdoeninz.nl/info-tips/bevlogen-verhalen/nachtvlinanders>

17 januari 2023 – Nachtvlinde monitoring in het Bentwoud

IVN'ers Nicole Bruijnen en Bert van de Ruit, coördinatoren Vlinderwerkgroep vertellen enthousiast over de activiteiten in het Bentwoud.

Bron: <https://bentwoud.staatsbosbeheer.nl/nieuws/2390200.aspx?t=Nachtvlinde-monitoring-in-het-Bentwoud>

18 januari 2023 – Klimaatburgemeester met ideeën

Interview met IVN'er Wilma Gerver. Dit jaar Klimaatburgemeester samen met IVN'er Hans van Dam.

Bron: <https://www.rodinl/alphenaandenrijn/nieuws/326486/als-klimaatburgemeester-heb-ik-heel-veel-ideeën>

20 januari 2023 – Groene hart vreest voor Limburgs scenario

Groene Hart vreest bij hevige regenval ook voor Limburgse scenario: lastig bereikbare voorzieningen, gevolgen tunnels, stroomuitval.

Bron: <https://www.ad.nl/alphen-aan-den-rijn/groene-hart-vreest-het-limburg-scenario-mogelijk-zelfs-dijkdoorbraak-bij-hevige-regen-aed6c9e3/>

Beter Bereikbaar Gouwe

Beter Bereikbaar Gouwe Reactie IVN op recente voorstellen

Tekst: Hans Kruse

IVN Alphen a/d Rijn volgt al geruime tijd de ontwikkelingen rond de ontsluiting van de Greenport Boskoop, het Boskoopse sierteeltgebied. In mijn archief kwam ik het eindrapport van de Corridorstudie N207 van de provincie Zuid-Holland uit december 2006 tegen waar toen al een weg door het Zaanse Rietveld is geprojecteerd als mogelijke nieuwe verbinding Boskoop – N11.

Intussen is het studiegebied van de Corridorstudie opgeknipt in diverse onderdelen. De N207 Zuid/verlengde Bentwoudlaan en het programma Beter Bereikbaar Gouwe (BBG) zijn twee van die onderdelen. In het programma BBG werken 5 partijen samen: de provincie Zuid-Holland, de regio Midden-Holland en de gemeenten Alphen a/d Rijn, Bodegraven-Reeuwijk en Waddinxveen. De bedoeling is volgens het programma BBG dat het gebied op en rond de Gouwe beter bereikbaar en leefbaar wordt. Daarmee kan ook de economie worden versterkt.

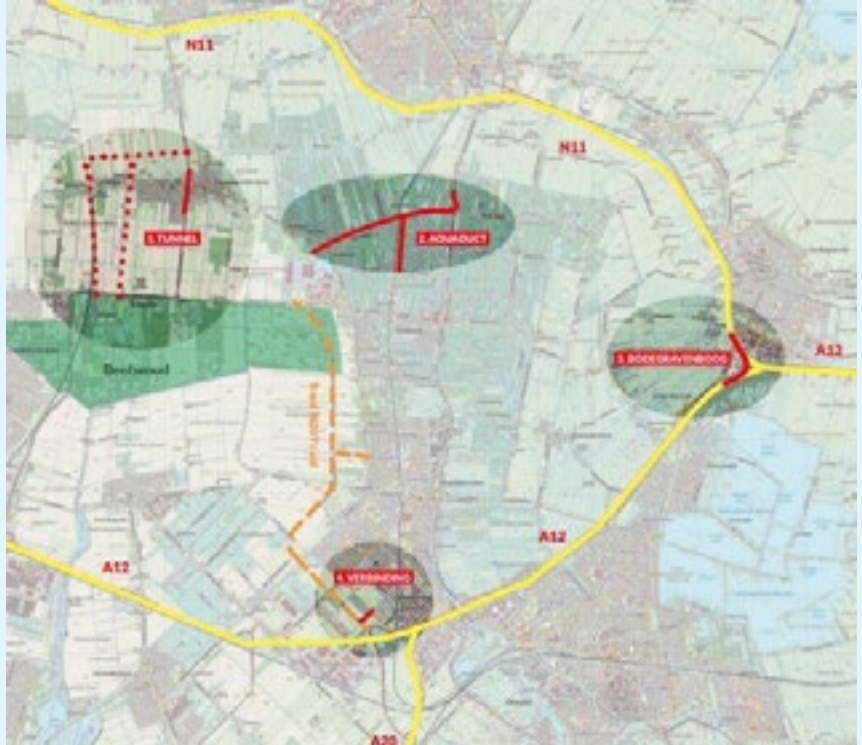
Nieuwe oeververbinding bij Boskoop
Sinds de start van dit programma in 2018 hebben we al heel wat scenario's en nieuwe wegtracés en locaties van oever-verbindingen over/onder de Gouwe zien langskomen. De focus heeft voor ons altijd gelegen op het voorkomen van ontsluitingen door de natuurgebieden het Zaanse Rietveld, Kruiskade/Spookverlaat en Spijkerboorsekade/Bedelaarsbos. Daarin lopen we gelijk op met de bewoners van het Rietveldsepad.

Eind december 2022 stuurde IVN Alphen a/d Rijn een reactie naar de projectorganisatie van het programma Beter Bereikbaar Gouwe (BBG). In de huidige fase (fase 3A) van het programma BBG is op drie locaties in of vlakbij Boskoop onderzocht of daar een nieuwe brug of aquaduct (met toeleidende wegen) kan komen om de verkeersproblemen bij de hefbrug en de Zijde te verminderen. De noordelijke en de middenvariant sluiten aan op een nieuwe oeververbinding ten noorden van de hefbrug in Boskoop en de zuidelijke variant loopt door de Snijdelwijk in Boskoop.

De noordelijke variant is net ten noorden van de Spijkerboorsekade geprojecteerd en zou een punt van het Bedelaarsbos en het Zaanse Rietveld doorsnijden.

Reactie IVN Alphen a/d Rijn

In de IVN-reactie van eind december 2022 wordt de noordelijke variant (opnieuw) afgewezen. Deze variant is eerder door de gemeenteraad van Alphen aan den Rijn afgewezen, mede onder invloed van een petitie van de bewoners van het Rietveldsepad die met bijna 5000 handtekeningen is aangeboden aan gemeente en provincie, maar door de projectorganisatie toch weer is opgevoerd. In onze reactie wordt de focus gelegd op de middenvariant dwars door het sierteeltgebied richting Halve Raak. Deze denkrichting is al eerder gepresenteerd door het Molenberaad in hun nota "Het kan anders, het kan beter. En dat zonder N207 Zuid" (2019).

Kaart met maatregelen volgens het Molenberaad (2019)

Wij pleiten in onze reactie voor het hanteren van een flinke bandbreedte als zoekgebied voor de middenvariant. Deze variant kan niet anders dan ondersteund worden met een reconstructie van het sierteelt gebied, gebruik makend van gebieden waar de sierteelt plaats moet maken voor andere functies. Omdat er nogal wat kleinere bedrijven zijn gestopt en schaalvergroting is opgetreden is de vraag wat het economische perspectief van de rest van de bedrijven is. En ook wat deze ontwikkeling betekent voor de verkeersbewegingen/verkeers-aantallen.

Past de oplossing van een middenvariant Oost-West nog wel bij de veranderde situatie?

Dat brengt ons bij een andere benadering van de problemen in het gebied. Als de Bodegraven-boog en de tunnel in Hazerswoude (zie kaartje Molenberaad) worden gerealiseerd, de schaalvergroting ruimtelijk (sterker) wordt gestuurd naar westelijke richting en de hefbrug in Boskoop wordt afgesloten voor vrachtverkeer is een ingrijpende nieuwe oost-westverbinding misschien niet meer nodig.

Reactie Hans van Dam

Tijdens de inspraakperiode eind 2022 kwam een afgewezen zuidelijke variant door het Gouwebos weer op tafel door een actie van de coalitie Bereikbaar Boskoop Alliantie (Greenport, Dorpsoverleg en ondernemers). Hier heeft Hans van Dam op gereageerd.

De juiste weg vinden is een puzzelstuk

Beter Bereikbaar Gouwe zuidelijk deel bekeken

Tekst: Hans van Dam

Al sinds 2009 is Boskoop op zoek naar een oplossing voor de Zijde. Het probleem is er, toch gaat men door met het verdichten van het centrum met woningbouw (noodzaak), maar het verkeersprobleem wordt enkel groter. Het aantal kwekerijbedrijven is gehalveerd, de schaalvergroting gaat door, vooral in het buitengebied. Dat vraagt om andere logistieke oplossingen. Van tientallen varianten is men terug naar drie, alle drie hebben hun voor- en nadelen. Van de zuidelijke route zijn nauwelijks voordelen te noemen. De meeste kwekerijen bevinden zich ten noorden van Zijde en Reijerskoop. Zowel in oppervlak als omzet breidt de boomkwekerij zich uit, het economisch belang wordt hoog ingeschat. Echter, er is meer dan gewin, ook woningbouw moet, logistiek is nodig, recreatie en natuur zijn van levensbelang. Het klimaat vraagt om zorgvuldige keuzes te maken.

Eigenlijk was de oplossing al voorhanden in 2009...

IVN lid Kees van der Kooij stuurde op 6-10-2009 een bezwaarschrift aan B&W van Boskoop.

De ontwikkeling van 4 modules liep al tot vóór 2000, toen er plannen ontstonden voor de Containerterminal en het ITC nog in ontwikkeling was.

Kees schreef in zijn plan het volgende:

Een 2^e oeververbinding over de Gouwe ter hoogte van het Gouwebos zal maatschappelijk veel onrust veroorzaken, omdat dit een grote inbreuk zal maken op een geliefd recreatiegebied.

Kees kwam met een alternatief plan, begeleid met een duidelijke schets. Enkele citaten eruit:

Een 2^e oeververbinding bij de Halve Raak op viaducthoogte aangesloten (westelijk op bestaande wegen richting ICT en oostelijk op de vernieuwde Halve Raak). Dit zal geheel in het belang zijn van kwekers en handelaren. Er zal een veel betere doorstroming ontstaan en Greenport is ermee gediend. De dorpskern van Boskoop kan duurzamer, veiliger en minder vol worden. (Aldus Kees in 2009).

We zijn inmiddels 14 jaar verder en een flinke pot onderzoeksgeld armer. De route die toen werd voorgesteld komt ongeveer overeen met de middenvariant van nu. Ook in 2011 werd het Gouwebos plan weer opgerakeld met sterke weerstand van bewoners van Boskoop zuid en Waddinxveen noord.

Met enige aanpassing kan de puzzel afgemaakt worden.

Als de Verlengde Bentwoudlaan NIET wordt aangelegd is een zuidelijke route nutteloos. Maak i.p.v. deze route een snel-fietspad vanuit de Krimpenerwaard, via het Bentwoud naar Alphen en verder.

Doorzetten van de Verlengde Bentwoudlaan zal voor de Zijde en Hazerswoude Dorp niets oplossen, zelfs verkeer aantrekken. De zuidelijke route trekt extra verkeer aan vanuit Reeuwijk en Gouda, verminkt het Gouwebos en verstoort een florerend vogelweidegebied. Vergeet die route dus.

Het probleem is de Zijde, de logistieke aanpak vanaf de bron: het ICT terrein.

Wij gaan voor de middenvariant, maar dan over bestaande wegen.

Sinds de fusie in 2014 zijn deze sterk verbeterd. Vanaf het ICT terrein gaat de route via de Roemer, Loeteweg, oversteek Compierenade, spoorweg over (of onderdoor) naar het Paddengat, daar via de Oude Wijk naar oostelijke richting. Vanaf de Nesse kan iets ten zuiden van rotonde Halve Raak de Gouwe verbinding gemaakt worden. Om een 'flessenhals' werking te vermijden, kan het wegdeel N207 tot aan de containerhaven verbreed worden.

Dit plan werd jaren geleden ook voorgesteld door GroenLinks in Boskoop (vóór de fusie). Dat nu alle varianten weer op tafel komen heeft (mede) te maken met de komende Staten- en Waterschap verkiezingen. Het lobbyen van betrokken partijen zou kunnen leiden tot verkeerde keuzes. Let dus op de inhoud van de programma's van betrokken partijen waarvoor je kiest. De noordelijke route via Burg.Heuvelmanweg en Burg.Smitweg tast een deel van het historisch weidegebied aan en zal grote verstoring aanbrengen (geluidsoverlast, luchtvervuiling) nabij het Rietveld, Bedelaarsbos en Spijkerboorsekade. Het is te dicht bij de N11 en lost nauwelijks iets op voor Boskoop en Hazerswoude. Al 15 jaar is er veel geld verspild, kies voor daadkracht, nu beginnen.

In deze kaart zijn de elementen van de discussie over de ontsluiting van de Greenport Boskoop al goed te zien.

Fladderaars aan de slag voor egels en vogels

Tekst en foto's: Maarten Hooghiemstra

Dierenambulance en egelopvang op bezoek

Het was heerlijk zonnig herfstweer op zaterdag 12 november! Dat kwam goed uit, want de Fladderaars kregen bezoek van maar liefst twee mensen: Marjan van de dierenambulance en Christianne van de egelopvang. Ook vonden er twee "maak-activiteiten" plaats.

De kinderen gingen in vier groepen aan de slag. De eerste groep mochten mee met Marjan naar de dierenambulance. Daar vertelde zij over de meldingen die de dierenambulance krijgt en wat er allemaal in de bus zit. Er werd in de bus gekeken en ze mochten vragen stellen. Groep 2 ging met Christianne mee. Bij één van de egelhuisjes naast het bezoekerscentrum (er zijn 3 egelhuisjes) vertelde zij over het nut van egels, maar ook dat het niet zo goed gaat met de egel en we ze dus een beetje moeten helpen. Rond deze tijd maken de egeltjes zich klaar voor de winterslaap. Ook je eigen tuin kun je uitnodigend maken voor egels, ze houden van een rommelige tuin.

Door het prachtige weer konden groep 3 en 4 lekker buiten aan de slag. Met klei werd een schattige egel gemaakt, de rug stekels gemaakt van het omhulsel van beukennotjes. Bij

sommige kinderen ontstonden hele egelfamilies! Aan de andere tafel werd er druk getimmerd; hier werd een egeltrapje gemaakt, waarmee de egel uit een veerooster kan klimmen. Als een egel daar in valt, komt hij er vaak niet meer uit. Met deze trappetjes kunnen weer egels gered worden. Het was genieten!

Een feest voor vogels

Het is al best koud buiten en dan moet de winter nog beginnen! Tijd om met de Fladderaars een feest voor vogels te organiseren. Zo'n 20 kinderen kwamen op 10 december naar het bezoekerscentrum om te knutselen, te knippen en te plakken. Eerst werd er een vogelhuisje gemaakt. Met een schaar, priem en lijmpistool gingen ze het melkpak te lijf. Deurtje knippen, zitstokje erdoor en vervolgens houtjes plakken aan de zijkant. Sommige kinderen gebruikten boomchors en de doorsnedes van takken om hun vogelhuisje te decoreren. Bovenop werd het dak geïsoleerd met kerstgroen. Beetje vogelvoer erin en klaar!

Daarna gingen we naar buiten voor een kort spel. Het voelde winters aan, maar dat kon de pret niet drukken. Even wat energie kwijt in het speelbos. Aansluitend vulden de kinderen een kopje met vet en vogelvoer. Lekker kneden met dat vette spul en de zaden er doorheen stoppen. Daarna in het kopje duwen. Inmiddels waren de meesten toch wel koud geworden en konden ze binnen opwarmen. Daar stonden nog twee bezigheden op het programma: sneeuwpotjes en kerstkaarten maken. De kinderen gingen voldaan naar huis en namen hun creaties mee.

Cadeautjesfeest voor de Vlinders

Tekst en foto's: Gerda Bonninga

De IVN-jeugdgroep voor kinderen van 4-8 jaar heeft zondagmiddag 11 december hard gewerkt om een kerststuk voor zichzelf te verdienen en iets lekkers voor de vogels te maken. Een cadeautje voor de vogels! De kou komt eraan!

Een koolmeesje weegt ca. 17 gram en dit vogeltje verliest per koude nacht al gauw 4-5 gram gewicht. Daarom moeten wij ze bijvoeren, zodat ze 's ochtends weer snel kunnen eten. Vet, zaden en bessen. Daarom maakten de Vlinders een pindaslinger en een vetpotje.

Bezemen, zaklopen, een krijttekening maken, op klossen lopen! Even lekker actief bezig zijn en na elke opdracht kregen zij iets voor hun eigen kerststukje. Allemaal cadeautjes. Het was weer een leuke middag voor de kinderen met een prachtig verhaal voorgelezen door Annemieke. Vera had de spelleiding. En iedere jeugdbegeleider hielp de kinderen met hun werkjes. Trots gingen zij naar huis met hun kerststukjes. En als verrassing nog een klein cadeautje om thuis uit te pakken!

Markermeer en Oostvaardersplassen

Tekst: Martijn de Jong /Foto's Oscar en Jolanda Balm

Ondanks 9
aanmeldingen vertrok-
ken we 's ochtends op
13 november 2022 met een
groepje van slechts 5 personen
richting Noord-Holland. Na ca. 3
kwartier rijden, kwamen we aan bij de
Gouwzee aan de zuidkant van het
plaatsje Marken. Vanuit de auto was al te
zien dat er vele vogels op het water dreven
en dat er dus genoeg te ontdekken was.

Een van de mooiste eenden liet zich meteen al goed
bekijken, meerdere krooneenden lagen heerlijk te
dobberen, badend in het zonlicht. Verder waren het
vooral veel kuifeenden,
tafeleenden en meerkoeten: vele duizenden. Dan is het een
sport om hier andere eenden tussen te ontdekken en al
redelijk snel werd een eerste topper gevonden. Ze lijken
behoorlijk op kuifeenden en in eerste instantie vonden we
alleen de vrouwtjes. Auke en Liesbeth zochten met de
telescoop de groep af en zo werden er ook enkele mannetjes
topper ontdekt.

Ook in de lucht zat veel beweging met overvliegende groepen
ganzen, waaronder vooral veel kolganzen en brandganzen,
maar ook enkele toendrarietganzen. Verder vloog er af en toe
een veldleeuwerik over.

We zijn uiteindelijk de hele dijk afgelopen tot aan Marken en
ontdekten zo nog brilduiker, grote zaagbek, slobbeend, dodaars,
watersnip en kempaan.

De tijd vloog voorbij en het werd duidelijk dat we iets minder
stops moesten maken, maar midden op de Houtribdijk tussen
Enkhuizen en Lelystad moesten we toch even kijken of hier
wat te vinden was. Ook hier een paar toppers tussen de
kuifeenden en een stukje dichterbij dan op de vorige locatie.
Verder zwommen er meerdere middelste zaagbekken en een
grote zaagbek en deed een grote zilverreiger zijn best om
tussen de rotsblokken een maaltje te vinden. En met succes!

Door naar de Oostvaardersplassen. Het was zulk mooi weer,
dat we echt nog wel een stukje wilden wandelen. We waren

duidelijk niet de enigen die op dat idee waren gekomen, we
hadden het nog nooit zo vol met auto's gezien op de Knardijk.

Drukke is voor vogels meestal niet zo'n goed teken maar al
snel bleek dat de vogels (en wij) daar toch weinig problemen
mee hadden. Bij een eerste kijkhutje werden meteen al twee
zeearenden ontdekt, zittend in een kale boom. Wel ontzettend
ver weg, maar het begin was er. Verder ook hier grote
zaagbek, veel bergeenden en een rietgors.

Na een stukje wandelen zagen we een
zeearend van ons af vliegen,
waarschijnlijk eentje die net in
de boomtop zat. Op een
mooi punt keken we
wat langduriger
om ons
heen

en
hoor-
den volop
cetti's zangers.
We begonnen wat
te kletsen en het zou toch
mooi zijn als zo'n arend
recht op je af komt vliegen of dat
we nu die klapekster ontdekken die hier
af en toe gezien wordt, maar ja dat zal wel niet
want het is vast te druk.

Misschien moeten we vaker onze wensen
uitspreken, want niet veel later zagen we
een zeearend op ons afvliegen. Hij kwam
dichterbij, nog dichterbij en bleef recht
op ons aanvliegen om uiteindelijk recht
over ons hoofd te vliegen op ca. 20 meter
hoogte.... Wat een enorm grote beesten zijn
het dan (ca. 230 cm spanwijdte). Wow, dat is
echt gaaf!

Maar we zijn nog niet uitgepraat over deze bijzon-
dere ervaring als Liesbeth zegt: wat landt daar in die
dode boom? Ja hoor, de klapekster. Helaas slechts een
korte stop, maar toch even mooi kunnen zien. We kijken
nog even op de camera's of er mooie beelden van de zeearend

KLAPEKSTER

bij zitten als de ganzen en eenden weer onrustig worden. Nu komt vanaf de andere kant weer een andere zeearend (een juveniel exemplaar) aangevlogen. Ditmaal wat verder van ons af, maar nog steeds erg mooi te zien.

Zullen we nu toch nog maar even verder lopen naar de kijkhut? Enkele groepen kramsvogels vliegen langs en zoeken plekken waar ze even kunnen landen. In de kijkhut is het warm en zien we een jagende blauwe kiekendief, in de verte weer een zeearend en heel veel edelherten. Tijd om terug te wandelen en bij bezoekerscentrum leverde dit toch nog wat leuke soorten op zoals matkop, staartmees en vuurgoudhaan.

Aan het eind van de dag stond de teller op een ruime 70 soorten, waarbij de zeearend toch wel echt de klapper van de dag was.

KROONEENDEN

TOPPER

ZEEAREND

Uitsterven en de evolutionaire betekenis

Op 14 maart 2023 geeft Ad Hauermans een lezing over

'Uitsterven en Evolutionaire betekenis

In de geologische geschiedenis van de aarde is het leven meermaals zwaar op de proef gesteld. Er zijn in het Fanerozoïcum (542 miljoen jaar geleden tot heden) 5 massa uitsterfgolven bekend, waarvan die van het Krijt/Tertiair de bekendste is. Een meteoriet maakte toen een definitief einde aan de heerschappij van de dinosauriërs, wat de weg vrijmaakte voor de zoogdieren en uiteindelijk voor onze soort. "Onze" Mosasaurus was een van de slachtoffers. Maar aan de moeder aller uitstervingen, de overgang Perm/Trias, lagen heel andere oorzaken ten grondslag. Na een verkenning van het begrip uitsterven wordt de evolutionaire betekenis ervan verkend. Soortvorming en uitsterven zijn immers twee zijden van dezelfde medaille van de ontwikkeling van het leven op aarde. Naast aandacht voor twee van de grote vijf massa-uitstervingen, wordt ook ingegaan op de vraag of in het huidige geologische tijdperk, het

Antropoceen, sprake is van een (op handen zijnde) 6e uitsterfgolf.

Massa-uitstervingen zijn ingrijpende gebeurtenissen in de geschiedenis van de aarde; het zijn kantelpunten. Het is een reset van' het gehele aardse ecosysteem."

Lezing – Uitsterven en evolutionaire betekenis

Di 14 maart 19.30 – 21.30 uur

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag. 29)

Toegangsprijs € 6,-, voor IVN-leden € 4,-.

Aanmelden bij: lezingenIVNAlphen@gmail.com

Mosasaurus

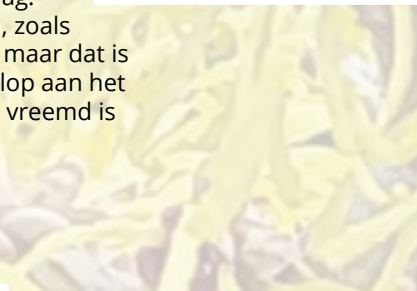

IVN Nieuwjaarswandeling

Tekst en foto's: Irma Brugmans

Voor het eerst na 3 jaar kon weer de IVN Nieuwjaarswandeling worden gehouden in Park Zegersloot Noord, nu omgedoopt in Prinses Irenebos. In het Bezoekerscentrum De Veenweiden verzamelden zich zo'n 60 geïnteresseerden, meer dan het dubbele dan het aantal dat zich had opgegeven. Maar het was dan ook erg mooi weer. De wandeling door het Prinses Irenebos was een hernieuwde kennismaking. In de afgelopen drie jaar zijn een groot aantal vernieuwingen doorgevoerd. Het afgelopen najaar is alweer de 3^e Paddenpoel aangelegd. In het Prinses Irenebos tref je drie themabosjes aan met als thema: klimaat, voedsel en bijen. Ook is een gigantische bijenheuvel gecreëerd.

Op 8 januari 2023 was de natuur behoorlijk van slag. Verschillende bomen en struiken stonden in bloei, zoals de Hazelaar. Ook de toverhazelaar stond in bloei, maar dat is normaal in deze periode. Ook de vogels waren volop aan het fluiten alsof het tijd was om te gaan nestelen, wat vreemd is voor de tijd van het jaar.

Gele Toverhazelaar

Rode Toverhazelaar

Hoe houden we het water onder controle?

Lezing Watermanagement 6 december 2022, door René van der Zwan,
adviseur watermanagement Hoogheemraadschap Rijnland.

Tekst: Mireille van Duuren

Wat doet Hoogheemraadschap Rijnland?

Rijnland is het oudste waterschap van Nederland, opgericht in 1255, op initiatief van graaf Floris V die het bevel gaf voor de oprichting van de Waterschappen. Tegen de kracht van het water konden we namelijk alleen iets beginnen door samen te werken. Eerst door spierkracht, daarna door windkracht, stoomgemalen tot de hybride diesel / elektromotoren van nu.

Het Hoogheemraadschap van Rijnland beschermt 1,3 miljoen mensen in Noord- en Zuid-Holland tegen wateroverlast van zee, rivieren en neerslag. Rijnland onderhoudt de dijken, peilt de waterstand en zorgt dat de duinenrij tussen Wassenaar en IJmuiden in perfecte conditie blijft. Ook bewaakt het schap de kwaliteit van het water, door jaarlijks ruim 130 miljard liter afvalwater te zuiveren en toe te zien op naleving van de Wet verontreiniging oppervlaktewater. Circa 900 medewerkers zorgen zo voor onze 'droge voeten en schoon water'.

Extreme droogte 2022 noopt inzet 'calamiteitenroute' zoet water

Het gebruik van de zogenaamde Klimaatbestendige Water Aanvoorzieningen, een soort 'calamiteitenroute' voor zoet water, normaal één keer per 7 tot 8 jaar nodig bij extreme droogte. Mogelijk vanwege extremer weer door de klimaatverandering is deze route nu in 2018 én in 2022 ingezet. In 2022 gebeurde het dat door droogte, te weinig neerslag en snellere verdamping, in combinatie met een laag waterpeil op de Rijn, het zoutgehalte in de Hollandse IJssel steeg. Alas dat water werd binnengelaten, kon het schade aanbrengen aan de natuur en ook aan gewassen van kwekers, telers en boeren. Het oppervlaktewaterpeil en het grondwaterpeil zakte waardoor er toch water moest worden ingelaten. Daarom is toen besloten de route via Bodegraven te openen. Dat water komt uit de Lek en het Amsterdam-Rijnkanaal en werd doorgevoerd via de Oude Rijn. De route vanuit Bodegraven verloopt met speciale aanjaaggemalen met veel stuwkracht, zodat het schone water snel het gebied kan bereiken. Een uitzonderlijke situatie, volgens Van der Zwan.

Uitdagingen en maatregelen Rijnland

Het Hoogheemraadschap van Rijnland streeft naar een klimaatbestendige leefomgeving, waarin wij ook over twintig, vijftig of honderd jaar nog veilig en gezond kunnen wonen, werken en genieten. De komende jaren komen er verschillende uitdagingen op ons af. De zeespiegel stijgt, en er komen meer piekbuien en droogte. Ook hebben we te maken met een afnemende biodiversiteit, een te hoge stikstofuitstoot, bodemdaling en de bouw van meer woningen in ons gebied. Deze uitdagingen vragen om maatregelen van Rijnland, zoals het uitdiepen en verbreden van polderweteringen waaronder die in de polders Ridderbuurt, Aarlanderveen en het Rietveld. Voor de Zegerplas worden de watercirculatie en luchtmenginstallaties verbeterd en worden daar natuurlijke oevers aangelegd en een tweede kunstmatige zude. Voor de Langeraarse plassen geldt een reconstructie van de legakkers én wordt de vervuilde grond uitgebaggerd om te komen tot een voedselrijkere bodem.

In de Nieuwkoopse plassen wordt ingezet op het afdammen van instroom van vervuild water (o.a. door defosfatisering bij de Zien-desluis) en er wordt ingezet op toevoer van voedselarm water. Tevens wordt ook het 'maaïen' van (over)woekerende planten onderzocht. Om overtollig water op te vangen zijn piek(water)bergingen aangelegd in de Nieuwe Driemanspolder en Haarlemmermeer. Vismigratie wordt gestimuleerd door vispassages bij peilverschillen bij het Kromme Mijdsrecht gemaal en dominerende vissoorten worden weggevangen in de Spiegelplas. In het Omloopkanaal van Alphen komen meer drijvende eilanden als heliofyten (zuiverende) filters.

Ten slotte

Van der Zwan eindigde door te wijzen op de gezamenlijke opgave / verantwoordelijkheid, net als Floris V deed in 1255. Willen wij droge voeten én schoon water houden, dan vraagt dat iets van ons als burger, maar ook van de (lokale) overheden, woningbouwcoöperaties, Schiphol, drinkwaterbedrijven, scholen, verenigingen, LTO, maatschappelijke organisaties en bedrijven.

Kerntaken Rijnland

1. Veiligheid

2. Voldoende water

3. Schoon water

IVN-Vogelwerkgroep op pad

Tekst en foto's: Stef Strik / Foto Steenloper Pieter van Tol

Zuidpier IJmuiden vogelexcursie

Op zondag 11 december 2022 heeft de IVN-Vogelwerkgroep Alphen aan den Rijn een vogelexcursie gehouden naar de Zuidpier en het Kennemermeer in IJmuiden. Met tien deelnemers lopen we de hele pier af tot de vuurtoren op het einde. Het is erg koud! Al snel dient zich de eerste mooie waarneming aan: de Alk. Verderop zien we verschillende Roodkeelduikers (10)

Ook de vaste wintergasten op de pier, zoals de Oeverpieper en Paarse strandloper waren goed te zien. De Steenloper is hier weinig schuw en loopt geregeld tussen ons door.

Amsterdamse waterleidingduinen vogelexcursie

Vrijdag 30 december 2022 stond in het teken van de traditionele oudejaarswandeling van de IVN-Vogelwerkgroep Alphen aan den Rijn naar de Amsterdamse waterleidingduinen. Met de deelnemers is gezocht naar wintergasten in het duingebied. Vanwege het ontbreken van bessen aan de duindoorn en meidoorn zijn de lijsterachtigen doorgevlogen naar zuidelijker streken. We moeten het vooral hebben van de aanwezige watervogels. Tafeleenden, kuifeenden, wintertalingen en een paar grote zaagbekken laten zich goed bekijken. Ook de

dodaars is goed te zien, in tegenstelling tot de ijsvogel die een paar keer als blauwe flits langs schiet. Een waterral laat zich horen en later vliegt er eens langs ons en verdwijnt weer onvindbaar in een rietstrook. In de grote groepen mezen vinden we naast kool- en pimpel- ook de kuifmees.

Na een fikse wandeling door de duinen wordt het vogelexcursiejaar afgesloten met warme chocomel, erwtensoep en glühwein in uitspanning de Oase in Vogelenzang. Op naar 2023 met hopelijk veel geslaagde vogelexcursies!

'Nieuwsgierig tot achter de horizon'

uitgebeeld door Renée Blom in Bezoekerscentrum De Veenweiden

Tekst en foto's: Bezoekerscentrum de Veenwouden

In het werk van Renée Blom speelt het landschap een grote rol. Zij zoekt het perspectief, de weidsheid en de beperking. "Het is niet de bedoeling om er een zo mooi mogelijk plaatje van te maken", zegt zij. "Dan maak je er maar een foto van."

In het Bezoekerscentrum De Veenweiden in Alphen aan den Rijn laat grafisch kunstenaar Renée Blom van 11 februari tot en met 6 april dit jaar in haar kunstwerken zien waar haar indrukken van buiten toe hebben geleid. "Zo zijn de werelden die zich aan mij voordoen, ook innerlijke landschappen", aldus Renée Blom. "Al analyserend merk ik dat ik nieuwsgierig ben tot achter de horizon."

Vaak gebruikt de grafisch kunstenaar de kleur blauw. Zoals het Mayablauw: de kleur van het genezende water. Zij drukt dit uit door middel van de grafische methodes. Etsen doet Renée niet meer. Zij heeft namelijk nog steeds geen goede vervanger voor het giftige salpeterzuur gevonden. Momenteel is ze druk bezig met het zich eigen maken van de methodes van Callographs. "Een techniek die sterk verwant is aan het traditionele etsen." Daarnaast maakt zij hout- en lino'snedes als ook een combinatie daarvan.

Weerbarstig en intrigerend

De grafische techniek is erg weerbarstig maar geeft volgens haar veel vrijheid. Voordat een prent naar haar zin is, heeft ze hem al tig keren afgedrukt. "Je moet er hard aan werken en het ontwikkelt zich naarmate ik ermee bezig bent. Het is een doorlopend proces van kijken, reageren en afdrucken." Zij vindt het intrigerend om met deze ambachtelijke, "ruige" technieken een poëtische sfeer te bereiken. Zij maakt ook uitstappen naar ruimtelijk werk waarbij de grafiek altijd de basis is.

Leukste vak van de wereld

De in Weesp wonende en werkende Renée Blom heeft volgens eigen zeggen het leukste vak van de wereld en kan in Grafiek goed 'haar ei' kwijt. Zij maakt nu ook kunstenaarsboeken, die voor haar een verrijking vormen. "In deze kunstvorm komen de liefde voor grafiek en de liefde voor boeken samen. Grafisch materiaal leent zich goed voor het maken van het kunstenaarsboek; de tegenoverliggende pagina's maken verrassende combinaties mogelijk. Mijn laatste ontwikkeling heeft gezorgd voor het "opgehangen boek". Ook het boek als concept is uitdagend: waarom zou een boek altijd in de kast moeten staan, waarom zou je de bladen op volgorde moeten omslaan?" Ze gebruikt bij de kunstenaarsboeken een Japanse manier van vouwen. Ze maakt ook boeken op pootjes.

Workshop en aanmelding

Op zondagmiddag 19 maart geeft Renée Blom in het Bezoekerscentrum een workshop 'Boekjes maken van grafisch papier, op een Japanse manier gevouwen'. De workshop duurt van 14.00 tot 15.30 uur, deelname is gratis, donatie t.b.v. Bezoekers- centrum mag. Er kunnen maximaal 10 personen deelnemen. Graag toch tevoren aanmelden via info@bc-deveenweiden.nl om ervoor te zorgen dat voldoende materiaal beschikbaar is. Dus geef je zo snel mogelijk op via mail: info@bc-deveenweiden.nl. Vol = Vol. Je ontvangt een bevestiging van de aanmelding.

Nadere informatie

De expositie is gratis te bezichtigen op woensdag-, zaterdag- en zondagmiddag tijdens de openingstijden van het bezoekerscentrum. Je kunt dan tevens een bezoek brengen aan de natuurtuin die rondom De Veenweiden ligt. De vijver - die het afgelopen jaar een complete renovatie heeft ondergaan - is meer dan een blik waard. En het tot Klompenpad omgedoopte pad rondom het gebouw is voor de kleinste bezoekers een ware verrassing.

AGENDA

Expositie – 'Nieuwsgierig tot achter de horizon'

Za. 11 februari t/m 6 april 2023

Grafische Kunst van Renée Blom waarbij het landschap de hoofdrol speelt.

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden

Toegang gratis

Workshop – 'Boekjes maken van grafisch papier, op een Japanse manier gevouwen'

Zo. 19 maart van 14.00 – 15.30 uur

Onder begeleiding van kunstenares Renée Blom ga je aan de slag met grafisch papier. Laat je inspireren door haar expositie.

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden

Deelname gratis, maximaal 10 deelnemers. Vol = Vol

Aanmelding verplicht: info@bc-deveenweiden.nl

Opening nieuwe vijver

Expositie – 'Klimaat, voedsel en bijen'

Za. 6 april t/m 1 juni 2023

Met betrekking tot het thema 'Klimaat, voedsel en bijen' laten de IVN Natuurkijkers een selectie zien van de door de diverse leden gemaakte natuurfoto's (In ontwikkeling).

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden

Toegang gratis

Contactpersonen Bezoekerscentrum De Veenweiden		
Wat	Coördinator	Contact
Bestuur	René Vrugt (voorzitter), Irma Brugmans (secretaris) Foppe Jan Japenga (penningmeester) Antoon Zonneveld (IVN-vertegenwoordiger) Evert Mol Pieter Verkade Joost van Beek Grace Schepers	secretaris@BC-deveenweiden.nl
Gebouwwonderhoud	Pieter Verkade	Arch.p.verkade@planet.nl
Tuingroep	Eline Keppel	elinekeppel@gmail.com
Activiteitencommissie	Evert Mol	eefmol@planet.nl
Gastvrouwen/heren	Frits Teule	fritsteule@gmail.com

Burgemeester Bruins Slotsingel 15, 2403 NC Alphen aan den Rijn

Roerdompen in het Bentwoud

Tekst en foto's Pieter van Dijk

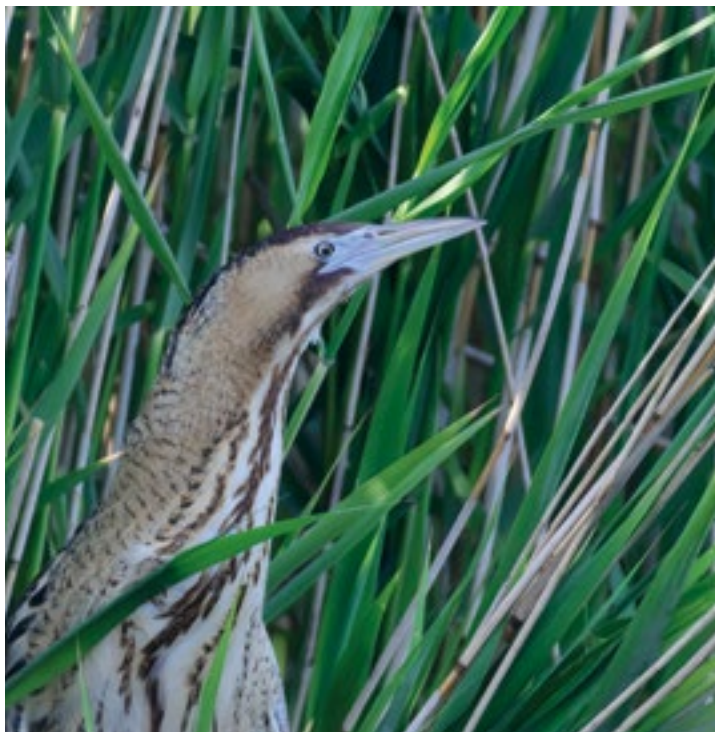
Het Bentwoud nog een jong natuurgebied

Het Bentwoud is een jong natuur- en recreatiegebied in de Randstad, gelegen tussen Zoetermeer, Benthuisen, Boskoop en Waddinxveen. Inmiddels zijn meer dan 2,5 miljoen bomen en struiken geplant en is 80 kilometer aan wandel- en fietspaden aangelegd. Hoewel de oorspronkelijke plannen voor het Bentwoud 1500 hectare bedroegen, is het met ruim 800 hectare nog steeds het grootste aaneengesloten bosgebied in de Randstad. Ik heb gemerkt dat bij veel IVN-ers is het Bentwoud (nog) erg onbekend, terwijl er heel veel mooie waarnemingen worden gedaan. Zelf kom ik al regelmatig in het gebied sinds de eerste aanplant in 2000. In dit stuk de focus leggen op de mystieke Roerdomp, voorzien van mijn foto's die in het Bentwoud zijn genomen.

Paalhouding

Roerdompen, ook wel Rietreiger genoemd, zijn mystieke vogels. De camouflage in oud riet is bijna perfect. De 'paalhouding' van roerdompen is een kenmerkend gedrag van de vogel. In deze houding imiteert de vogel een riestengels, door doodstil en kaarsrecht te staan of zelfs wat mee te deinen als het riet door wind beweegt. De zogenaamde paalhouding. Zelfs op heel korte afstand is de forse vogel dan nog onzichtbaar. Er zijn veel natuurliefhebbers die na jaren nog nooit een Roerdomp hebben gezien.

Úh-WHOEMP

In het Bentwoud leven en broeden elk jaar een behoorlijk aantal Roerdompen. In april begint voor Roerdompen het parings- en broedseizoen. Door vrijwel het hele Bentwoud is het bijna onnatuurlijke geluid van de mannetjes Roerdompen te horen. Het best te omschrijven als een lage doffe “uh-WHOEMP”. Vergelijkbaar met het geluid wat je maakt als je over een lege fles blaast. Het geluid is bedoeld om een territorium aan te geven en natuurlijk de dames aan te trekken. Dit geluid draagt erg ver (meerdere kilometers), vandaar dat het in vrijwel het hele Bentwoud is te horen. De vogel zien is echter een ander verhaal. Soms heb je het idee vlak naast de WHOEMP te staan en nog steeds kan je de vogel niet ontdekken. Als je dat geluk wel hebt is te zien dat de mannetjes tijdens deze periode een fraaie blauwe kleuring bij de snavel hebben.

Broedperiode

Na de paringsperiode worden de Roerdompen weer veel minder zichtbaar. Het geluid verdwijnt en de vogels houden zich schuil terwijl de eieren uitgebroed worden. Hoewel het in het Bentwoud toegestaan is om te struinen buiten de aangelegde paden, wordt het gebied wat de Hot-Spot voor de Roerdompen is gelukkig wel (middels bordjes) afgezet. Jaarlijks worden er meerdere nesten jonge roerdompen groot gebracht. Als de eieren zijn uitgebroed ontstaat er weer meer activiteit. De jongen moeten gevoed worden en met name de vrouwtjes vliegen af en aan om te foerageren (kikkers, visjes, of muizen). De kans om in juni een vliegende Roerdamp te zien is groot. Met veel geluk zijn de donzige jongen te zien of het eten uit de krop van de moeder.

Dit voorjaar wens ik iedereen heel veel succes met het luisteren naar de Roerdomp en het doen van mooie waarnemingen. Tenslotte nog een tip, de Roerdompen zijn goed te zien in het noordelijk deel, voor fietsers vanaf het Bentwoudpad.

Een bijzonder spektakel, de jongen staan hongerig te wachten op de terugkeer van moeder.

Als moeder dan is geland rennen ze er werkelijk op af.

En vechten om het voedsel uit de krop van de moeder.

Agenda

Excursie – Limburgse verrassingen

Zo. 26 februari 06.30 - 20.00 uur

In het vroege voorjaar is er in de bossen van Midden- en Zuid-Limburg een goede kans op soorten als de middelste bonte specht en kortsnavelboomkruiper. Met wat geluk vinden we de appelvink en kruisbek. We houden ook de waarnemingen in de gaten voor evt. meldingen van grauwe gors, oehoe en misschien zelfs kraanvogeltrek die vaak tussen midden februari en begin maart plaats vindt.

Deelname gratis. Houdt wel rekening met reiskosten.

Aanmelden bij: vwgalphen@live.nl

Jeugdactiviteit – Cursus libellen voor beginners

Vr. 10 maart 19.00 - 21.00 uur

Buiten zoeken we naar vroege libellen, buiten spel

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

Kosten deelname: zie lidmaatschap NatureXplorers (12-18 jaar)

Aanmelden bij: NatureXplorers.ivn@gmail.com

Jeugdactiviteit – Vogels spotten

Za. 11 maart 9.15 - 11.45 uur

We gaan naar het Zaans Rietveld, een natuurgebied aan de buitenrand van Alphen aan den Rijn. Dit keer gaan we speciaal voor de vogels. We nemen kijkers en een telescoop mee om ze ongestoord te zoeken en te bekijken als echte vogelaars.

Locatie: Zaans Rietveld

Kosten deelname: zie lidmaatschap Fladderaars (8-12 jaar)

Aanmelden bij: fladderaars@gmail.com

Jeugdactiviteit – NL Doet in het kabouterbos

Zo. 12 maart 14.00 - 15.45 uur

Met NL.Doet steken wij als vrijwilligers, grote mensen en kinderen, de handen uit de mouwen. Na de winter heeft het kabouterbos een opknappbeurt nodig. We gaan een voorjaarsschoonmaak houden. En zo werken met elkaar kan ook heel leuk zijn en zo wordt het kabouterbos weer als nieuw

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

Kosten deelname: € 2,50 per keer voor kinderen van 4 - 8 jaar.

Aanmelden bij: ivnvliinder@gmail.com

Lezing – Uitsterven: Evolutionaire betekenis

di. 14 maart 19.30 - 21.30 uur

Ad Havermans vertelt over twee van de vijf grote massa-uitstervingen. Ook wordt er ingegaan op de vraag of in het huidige geologische tijdperk, het Antropoceen, sprake is van een (op hande zijnde) 6e uitsterfgolf.

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

€ 6,- toegang + koffie, € 4,- voor IVN-leden

Aanmelden verplicht bij: lezingenIVNAlphen@gmail.com

Excursie – Verrassingsexcursie

Zo. 19 maart 08.00 - 17.00 uur

Er wordt in Nederland flink wat afgezocht naar vogels. Dagelijks zijn er dan ook volop vogelwaarnemingen die via waarneming.nl goed te volgen zijn. De dagen voor vertrek zullen we kijken in welk gebied flink wat verschillende vogelsoorten gemeld worden en wij zullen gaan proberen een aantal van deze soorten in de kijker te krijgen. Laat je verrassen!

Deelname gratis. Houdt wel rekening met reiskosten.

Aanmelden bij: vwgalphen@live.nl

Excursie – Winterwandeling

Zo. 19 maart 14.15 - 16.15 uur

Bij een zachte winter gaat de natuur weer uit de winterslaap komen. We gaan op zoek naar de eerste tekenen. Onze twee deskundige gidsen gaan ook verder in op kenmerken en schoonheid van boom en struik.

Start: Bezoekerscentrum De Veenweiden

Deelname gratis.

Aanmelden bij: dickw@xs4all.nl

Excursie – Hoe kwam de natuur de winter door?

Za. 25 maart 10.00 - 12.00 uur

Tijdens deze wandeling zien we hoe “onze gebieden” de winter zijn doorgekomen, we zien de eerste bloemen bloeien, vogels maken zich klaar voor het broedseizoen en wij beleven de vroege lente.

Start: Contactweide Snijdelwijklaan 6 Boskoop

Deelname gratis.

Aanmelden bij: janny@countrygazette.nl

Wandeling – Stadswandeling met het Gilde

Za. 8 april 11.00 - 13.00 uur

Naast het verhaal over de geschiedenis door een gids van het Stadsgilde ook aandacht voor het verhaal van de steeds veranderende stadsnatuur. Wat treffen we aan bloeiende planten? Horen we ook zingende vogels?

Start: bij de trappen Oude Stadhuis, Burgemeester Visserpark, Alphen aan den Rijn

Deelname gratis.

Aanmelden bij: dickw@xs4all.nl

IVN-kraam – op de Tuinmarkt samen Groei en Bloei

Za. 8 april 10.00 - 13.00 uur

Kleinschalige voorjaarsmarkt met stekjes, zaden, groenartikelen, natuurproducten en -cadeautjes.

Locatie: Volkstuinvereniging Spoorzicht, Rietveldsepad

(bij kruising met tunneltje onder de N11)

entree gratis, aanmelden niet nodig.

Film – Weteringpark

di. 11 april 19.30 - 21.30 uur

Weteringpark is een film van Monique Smulders met aansluitend op 15 april een excursie in het Weteringpark. Film en excursie zijn ook apart te doen.

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

€ 6,- toegang + koffie, € 4,- voor IVN-leden

Aanmelden verplicht bij: lezingenIVNAlphen@gmail.com

Jeugdactiviteit – Navigeren en oriënteren

Vr. 14 april 19.00 - 21.00 uur

Hoe oriënteer je je, Navigeer je? Met behulp van diverse buiten opdrachten kom je erachter.

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

Kosten deelname: zie lidmaatschap NatureXplorers (12-18 jaar)

Aanmelden bij: NatureXplorers.ivn@gmail.com

Jeugdactiviteit – Op de fiets naar een echte boerderij

Za. 15 april 9.15 – 11.45 uur

Hoe wordt kaas gemaakt en waarvan? Wat is het verschil tussen een pink en een vaars? En hoelang is een schaap of een koe drachtig? Op al deze vragen krijg je antwoord. Want we gaan op bezoek bij Boerderij Brentano aan de Ridderbuurt. Zijn er misschien al jonge kalfjes en lammetjes geboren? En mogen we het weiland in om vogelnestjes te zoeken, die we afbakenen? Om te beschermen? Kortom genoeg te beleven en te doen deze ochtend.

Locatie: Boerderij Brentano, Ridderbuurt

Kosten deelname: zie lidmaatschap Fladderaars (8-12 jaar)

Aanmelden bij: fladderaars@gmail.com

Excursie – Weteringpark

Za. 15 april 10.00 – 12.00 uur

De excursie sluit aan op de filmvoorstelling 'Weteringpark' op 11 april, maar kan ook los gedaan worden.

Locatie: Parkeerterrein aan de Windjammer

Aanmelden verplicht bij: dickw@xs4all.nl

IVN-kraam – op Groene inspiratiemarkt

Za. 22 april 10.00 – 16.00 uur

Binnenmarkt met kramen op allerlei gebied van duurzaamheid. Ook presenteren zich hier diverse instanties die actief zijn op het gebied van duurzaamheid, zoals kledingruil, biologische groenten en fruitteelt, energievoorziening.

Locatie: Bibliotheek Rijn en Venen, Kade 10, Alphen aan den Rijn
entree gratis, aanmelden niet nodig.

Excursie – Voorjaar in de Biesbosch

Zo. 16 april 08.00 – 17.00 uur

De Biesbosch is een schitterend natuurgebied op de grens van Noord-Brabant en Zuid-Holland. Ook de vogels maken dankbaar gebruik van de Biesbosch. Vanuit het riet en de bosjes klinkt volop vogelzang, want de broedperiode is aangebroken. We gaan op zoek naar steltlopers, eenden en zangvogels zoals de cetti's zanger. Maar let goed op de lucht want ook vele roofvogels, zoals de zeearend en visarend doen regelmatig de Biesbosch aan. De overhangende takken moeten we zeker in de gaten houden, wellicht staan we oog in oog met een prachtige ijsvogel.

Deelname gratis. Houdt wel rekening met reiskosten.

Aanmelden bij: vwgalphen@live.nl

Jeugdactiviteit – Zaaïen en planten

Zo. 16 april 14.00 – 15.45 uur

Wat hebben we allemaal nodig om te zaaïen? Kan jij het allemaal verzinnen? En dan... Hoe groeit dat zaadje nu tot een echt plantje. En welk plantje komt er uit welk zaadje. Ingewikkeld allemaal? Maar wij gaan het doen.

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

Kosten deelname: € 2,50 per keer voor kinderen van 4 - 8 jaar.

Aanmelden bij: ivnvliinder@gmail.com

Excursie – Rondje Zegersloot Noord. (Irenepark)

Zo. 16 april 14.00 – 16.00 uur

De eerste bloemen staan weer volop te bloeien zoals het hondsdrif en het kleinhoefblad. Ook de eerste zomergasten zijn weer in het land en de mannetjes gaan de vrouwtjes verleiden met hun zang.

Start: Bezoekerscentrum De Veenweiden

Deelname gratis.

Aanmelden bij: dickw@xs4all.nl

Excursie – Vogelexcursie Zaanse Rietveld

Zo. 23 april 10.00 – 12.00 uur

Sinds 2007 heeft Staatsbosbeheer het gebied Zaanse Rietveld ingericht tot natuurgebied. De vochtige landerijen en plasjes worden sinds 2019 van een extra hoog waterpeil voorzien. Dat trekt – zeker in het voorjaar – veel moeras- en watervogels. Laat u tijdens deze excursie verrassen door de veelheid aan vogelsoorten, waaronder de Rietgors, Blauwborst en Rietzanger.

Start: Parkeerterrein bij het Zaanse Rietveld, Rietveldsepad bij de tunnel onder N11

Deelname gratis.

Aanmelden bij: dickw@xs4all.nl

Excursie – Stinsenplanten en vogelzang

Za. 29 april 10.00 – 12.00 uur

Op het Heempad kijken we vooral naar stinsenplanten. Onderweg genieten we van vogelzang en we zien al veel activiteit van insecten op voorjaarsbloemen. Wat bloeit er verder in het Zwartepadgebied?

Start: Contactweide Snijdelwijcklaan 6 Boskoop

Deelname gratis.

Aanmelden bij: janny@countrygazette.nl

Excursie – Wandeling over het klimaat

Do. 4 mei 14.15 – 16.15 uur

Wil je op een andere manier met onze omgeving omgaan en een leefbare planeet achterlaten? In deze wandeling vertellen wij vertellen wat de natuur ons biedt om het koel in je huis te houden, hoe bomen bijdragen aan het verminderen van de aanwezige CO₂, willen we ook weten hoe jij denkt over deze problematiek. Vertellen we over de andere manier van onze voedselvoorziening en hoe belangrijk insecten daarbij zijn.

Start: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

Deelname gratis.

Aanmelden bij: dickw@xs4all.nl

Excursie – Vogelzangfestival in het Gouwebos

Za. 6 mei 10.00 – 12.00 uur

We leren vogels aan hun zang herkennen; zijn er al jonge grutto's in de Voorofsche polder? Op het fluitenkruid zien we koolwitjes en oranjetipjes. We horen fitis, tijftjaf, tuinfluiter, roodborst en meer.

Start: Contactweide Snijdelwijcklaan 6 Boskoop

Deelname gratis.

Aanmelden bij: janny@countrygazette.nl

Excursie – Een dagje Texel

Zo. 7 mei 06.45 – 20.00 uur

Texel staat bekend als vogeleiland en vooral in het voor- en najaar weten vele vogels (en vogelaars) het eiland te vinden. Grote groepen kluten, bonte strandlopers, bontbekplevieren en grote sterns met visjes zorgen voor schitterende beelden. Ook de lepelaars en gele kwikstaarten krijgen de nodige aandacht. Met wat geluk vinden we ook de prachtige morinelplevieren die eind april en begin mei vrijwel altijd Texel aandoen op hun trek richting de broedgebieden.

Deelname gratis. Houdt wel rekening met reiskosten.

Aanmelden bij: vwgalphen@live.nl

Agenda

Wandeling – Avondwandeling in het Rietveld

Zo. 7 mei 20.00 – 22.00 uur

Het avondlicht geeft een heel andere beleving dan het felle zonlicht. Ervaar de geluiden van de avond vroege nacht.

Start: Parkeerterrein bij het Zaanse Rietveld, Rietveldsepad bij de tunnel onder N11

Deelname gratis.

Aanmelden bij: dickw@xs4all.nl

IVN-kraam – op Tuinmarkt Groei en Bloei

Za. 13 mei 10.00 – 14.00 uur

Voorjaarsmarkt met stekjes, zaden, zomerbollen, groenartikelen, natuurproducten en -cadeautjes en allerlei andere artikelen die passen bij het voorjaar. Ook worden kleine versnaperingen aangeboden zoals koffie/thee/cake/koek, frisdrank, soep en pannenkoekjes.

Locatie: Volkstuinvereniging Ridderspoor 1, Ridderbuurt 22a, Alphen

Entree gratis.

Jeugdactiviteit – Eten uit de natuur

Za. 13 mei 9.15 – 11.45 uur

Natuurlijk weet iedereen dat eten niet zomaar in de supermarkt komt te liggen. Al ons voedsel komt uit de natuur. Maar wist je dat je zelf buiten ook van alles kunt vinden waar je heerlijk mee kan koken? Vandaag gaan we leren welke planten of bloemen eetbaar zijn en daar heerlijke hapjes meemaken

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

Kosten deelname: zie lidmaatschap Fladderaars (8-12 jaar)

Aanmelden bij: fladderaars@gmail.com

Jeugdactiviteit – Wat vliegt en kruipt daar?

Zo. 14 mei 14.00 – 15.45 uur

Heeft een insect zes pootjes of toch acht? En waar verstoppen ze zich allemaal? Tijd om hierachter te komen.

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden (adres pag.29)

Kosten deelname: € 2,50 per keer voor kinderen van 4 – 8 jaar.

Aanmelden bij: ivnvliender@gmail.com

Zet alvast in de agenda

19 maart 2023 *Vrijwilligerscafé* begint met lezing van Henk Jan Habermehl over het Vrijwillig Landschapsbeheer om 10.30 uur. Daarna gelegenheid voor bijpraten en informatie voor vrijwilligers en geïnteresseerden in vrijwilligerswerk bij IVN of Bezoekerscentrum De Veenweiden.

10 mei 2023 om 20.00 uur *Algemene Ledenvergadering* met financieel verslag 2022 en Jaarverslag 2022.

En verder

Elke 3e vrijdag van de maand Nachtvlinders

Elke 2e zaterdag van de maand fladderaars, 8 – 12 jaar.

€ 14,- per jaar.

Elke 2e zondag van de maand Vlinders, 4-8 jaar.

€ 2,50 per keer

Elke 2e vrijdag van de maand NatureXplorers, 12-18 jaar.

€ 25,- per jaar.

Locatie: Bezoekerscentrum De Veenweiden

*Data en tijden zijn onder voorbehoud.
Check altijd vooraf bij de organisatie en/of op de
website ivn.nl/alphenaaandenrijn.*

IVN Alphen aan den Rijn

Bestuur

voorzitter	Gert de Geest	voorzitterivnalphenaaandenrijn@ivn.nl	06-23817870
		<i>Natuurkiekers, VLB, Vlinderwerkgroep IVN-info (incl. kramen)</i>	
secretaris	Irma Brugmans	secretarisivnalphenaaandenrijn@ivn.nl	06-13187800
		<i>Vertrouwenspersoon, Vrijwilligers, Bont Allerlei</i>	
penningmeester	Foppe Jan Japenga	penningmeesterivnalphenaaandenrijn@ivn.nl	06-53226448
algemeen bestuurslid	Antoon Zonneveld	zonneveen@live.nl	0172-420058
		<i>Vrienden vh Heempad, Planologie en Milieu, Excursies</i>	
algemeen bestuurslid	Nell Spreij	nellspreij@gmail.com	06-51550087
		<i>Lezingen, Jeugd, Junis BSO, Vogelwerkgroep, Vrijwilligers</i>	
algemeen bestuurslid	Vacature		

Coördinatoren werkgroepen

Bont Allerlei	Irma Brugmans	IVNbontallerlei@gmail.com	06-13187800
Fladderaars	Maarten Hooghiemstra	Fladderaars@gmail.com	06-14313950
Fotowerkgroep Natuurkiekers	Chris Groesser a.i.	coördinatie@natuurkiekers.nl	
IVN-info (incl. kramen)	Nicole Bruijnen en Corry Dierdorp	info.ivn.alphenaaandenrijn@gmail.com	
Lezingen	Liesbeth Bos	lezingenIVNAlphen@gmail.com	06-12883574
Excursies	Dick Warmerdam	dickw@xs4all	06-17718203
NatureXplorers	Willemijn van Maanen	natureexplorers.ivn@gmail.com	06-45564348
Planologie en Milieu	Gerard Been	milieuenplanologie.ivn@gmail.com	06-37293669
Sociale Media	Bert Noorbeek	bert.ivn.alphen@gmail.com	06-26540448
Vlinders	Gerda Bonninga	ivnvlinder@gmail.com	06-53403123
Vlinderwerkgroep	Nicole Bruijnen en Bert van de Ruit	Vlinderwerkgroep.ivn@gmail.com	
Vogelwerkgroep	Stef Strik	wvgalphen@live.nl	06-52096886
Vrienden van het Heempad	Hans van Dam	janny@countrygazette.nl	0172-214775
Vrijwillig Landschapsbeheer	Wim Dieho	wimdieho@ziggo.nl	06-86641802

Vertrouwenspersoon

Angela Schouten	angela.schouten@gmail.com	06- 55307217
-----------------	---------------------------	--------------

Wanneer je een vraag, probleem of klacht hebt over de manier waarop je bejegend wordt binnen de vereniging neem dan contact op met Angela Schouten. Dit is geheel vertrouwelijk.

Inleveren Kopij IVN Media

nieuwsivnalphenaaandenrijn@ivn.nl
 Voor aanleveren kopij voor alle media van IVN Alphen aan den Rijn, Bont Allerlei, PR, Website, Nieuwsbrief, Facebook, Instagram.

Regiocontactpersonen

Boskoop	Hans van Dam	janny@countrygazette.nl	0172 214775
Ter Aar	Atje van der Laan	joop.atje@gmail.com	06-12162955
Kaag en Braassem	Dick Warmerdam	dickw@xs4all.nl	06-17718203
Koudekerk aan den Rijn	Riet van Tol	rivatol@gmail.com	06-25247254
Hazerswoude	Ans van den Broek	ansjedegroot@live.nl	0172-587912

Verenigingsgebouw

Adres	Bezoekerscentrum De Veenweiden	
Openingstijden	Burgemeester Bruins Slotsingel 15, 2403 NC Alphen aan den Rijn	0172-533296
Bezoekerscentrum	Voor actuele openingstijden zie bc-deveenweiden.nl	

REDACTIE: Irma Brugmans

VORMGEVING: Roelof Schutter

FOTO OMSLAG: Natuurkickers, Simone Zaal

FOTO ACHTERZIJDE: Natuurkickers, Anna-Isabel Weterings

BEZORGING: Henry Loeters

EINDREDACTIE: Irma Brugmans

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE: Oscar en Jolanda Balm, Irma Brugmans, Gerda Bonninga, Liesbeth Bos, Hans van Dam, Corry Dierdorp, Mireille van Duuren, Pieter van Dijk, Henk Jan Habermehl, Maarten Hooghiemstra, Martijn de Jong, Monique Kinkel, Hans Kruse, Ria van Oeveren, Roelof Schutter, Stef Strik, Pieter van Tol, Dick Warmerdam, Anna-Isabel Weterings, Sylvia van Wirdum, Simone Zaal, Antoon Zonneveld

REDACTIEADRES

Telefoon: 06 – 13 18 78 00

E-mail: IVNBontallerlei@gmail.com o.v.v. Bont Allerlei

UITGAVE: IVN Alphen aan den Rijn

DRUK: DrukZo

SOCIAL MEDIA IVN ALPHEN AAN DEN RIJN

www.ivn.nl/alphenaandenrijn

facebook.com/ivn.nl

[Instagram ivn.alphenaandenrijn](https://instagram.com/ivn.alphenaandenrijn)

SLUITDATUM KOPIJ BONT ALLERLEI NR.2 - 2023

24 april 2023

OVER BONT ALLERLEI

Uitlatingen in dit blad gedaan, geven niet noodzakelijk de standpunten weer van de redactie of het afdelingsbestuur. Overname van artikelen is toegestaan met bronvermelding.

GEGEVENS LIDMAATSCHAP 2023

Contributie leden	€ 25,-
Contributie huisgenoten	€ 12,50

De contributie wordt landelijk geïncasseerd in de maand van start lidmaatschap. Bij vragen / problemen stuur een email aan de penningmeester.

Overstappen of opzeggen van de automatische incasso is natuurlijk mogelijk. Stuur hiervoor een mail naar penningmeesterivnalphenaandenrijn@ivn.nl o.v.v. 'automatische incasso'.

Bankrekeningnummer: NL 85 RABO 0301 6899 62

ADVERTEREN IN BONT ALLERLEI

Per jaar voor 4 nummers:

1/1 pagina € 249,50

1/2 pagina € 129,50

1/4 pagina € 69,75

1/8 pagina € 39,75

ANBI IVN Alphen aan den Rijn is een
Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

- Giften zijn vaak aftrekbaar door onze ANBI-status
- RSIN nummer: 816027766

Tekst Anna-Isabel Weterings

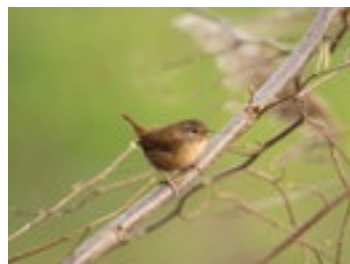

Foto voorzijde: Het Winterkoninkje

De winterkoning (het winterkoninkje) (*Troglodytes troglodytes* of *Nannus troglodytes*) is de enige winterkoning soort die voorkomt in de Oude Wereld (Azië, Europa en Noord-Afrika). Het is een kleine, insectenetende vogel met een opvallend luide zang. Een van de meest algemene broedvogels van Nederland. Als er voldoende dekking is, dan bouwt de winterkoning zijn nest. Bijzonder kleine vogel, met de bekende opgerichte staart en luide zang. Het winterkoninkje is ondanks zijn naam niet bestand tegen koude winters. Deze prachtige foto is vastgelegd door Simone Zaal.

De Natuurkickers laten graag meer foto's zien dan in BA mogelijk is en geven om deze reden een digitaal nieuwsbulletin uit.

Je kunt je hierop kosteloos abonneren. Om dit te doen ga je naar de volgende link op onze website:

<https://natuurkickers.nl/aanmelden-nieuwsbrief>

Eerdere nummers zijn te downloaden via

<https://natuurkickers.nl/downloads/category/3-kiekerbul>

Hergebruik Bont Allerlei

Wat doe je met een recente Bont Allerlei als je hem gelezen hebt? Bewaren? Dat is natuurlijk prima. Doorgeven aan familie, vrienden of in een minibieb leggen kan ook. Zo verspreid je onze 'groene boodschap'. Weet je niemand en wil je jouw exemplaar niet bewaren? Maak dan IVN er blij mee! Wij vinden Bont Allerlei een mooi 'visitekaartje' om aan belangstellenden te laten zien of mee te geven. Wil je daaraan meewerken, breng je recente Bont Allerlei dan langs op woensdag-, zaterdag- of zondagmiddag tussen 14-16 uur ('s zomers tussen 14-17 uur) bij het Bezoekerscentrum, Burg. Bruins Slotsingel 15, Alphen-Zegersloot. Of doe hem buiten openingstijden in onze brievenbus. Alvast hartelijk dank!

Oude exemplaren Bont Allerlei 2014-2019 gezocht

In ons historisch archief hebben we alle exemplaren van Bont allerlei. Van het 1e nummer dat verscheen januari 1980 tot nu toe. Helaas hebben we van de periode 2014-2019 alleen de digitale exemplaren. Heb je nog een oud exemplaar liggen? Lever hem dan in bij IVN-info in het Bezoekerscentrum De Veenweiden.

Avifauna
vogels en zoo

Barend van Zwieten

Alphen aan den Rijn

lijstenmakerij

grote keuze in houten- en aluminiumprofielen
passepartouts, wissellijsten en diverse soorten glas

teken- & kunstschildersmaterialen

olie-, acryl-, aquarel en olieverf, penselen
papier, schildersdoeken, panelen
pastelkrijt, kleur- en grafietpotloden, houtskool
en heel veel meer!

Hoofdstraat 141
2406 GG Alphen a.d. Rijn
T: 0172 473236
info@barendvanzwieten
www.barendvanzwieten.nl

Onderlinge
Verzekeren?
Onderlinge Rijn en Aar!

Samen goed verzekerd

Onderlinge 'Rijn en Aar' U.A.

Graaf Albrechtstraat 2-A
2415 AW Nieuwerbrug
t: (0348) 688 316
info@ovmrijnenaar.nl

Vosholstraat 1
2461 AB Ter Aar
t: (0172) 605 700
www.onderlingerijnaar.nl

Vind de leukste natuur-, beleving- en educatie-materialen in de IVN webwinkel.

Als IVN-lid krijg je altijd 10% korting.
Gebruik de kortingscode IVN-LID-1202 en klik op
toepassen! <https://winkel.ivn.nl/>

ivn natuur
educatie
Alphen aan den Rijn

Diergeneeskundig Centrum
Alphen a/d Rijn

van Eijkstraat 19
2406 TZ Alphen aan den Rijn
www.diergeneeskundigcentrum-alphen.nl

De Eider

De Eider is een forse eend die alleen langs kusten leeft. Mannetjes hebben in een prachtkleed een contrastrijk uiterlijk in wit en zwart, met een olijfgroene vlek in de hals en een roze borst. Kop en snavel hebben een krachtige driehoekige vorm, geschikt voor het openbreken van schelpdieren. Aan het einde van de snavel bevindt zich een hoornige 'tand', waarmee Eiders de sluitspijeren van schelpdieren kunnen bewerken. Deze foto is gemaakt door Anna-Isabel Weterings tijdens een vogelexcursie van de vogelwerkgroep Alphen aan den Rijn naar IJmuiden.

